

JAARSTUKKEN

2020

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de heffingen van de gemeente. Hierbij gaat het zowel om de gebonden als de ongebonden heffingen. Van gebonden heffingen is het bestedingsdoel wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de afvalstoffenheffing. Van ongebonden heffingen is het bestedingsdoel niet wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de OZB, de onroerendezaakbelasting. De baten en lasten van de ongebonden heffingen maken ook deel uit van het programma Algemene dekking en onvoorzien. De baten en lasten van de gebonden heffingen zijn meegenomen in de desbetreffende programma's.

De lokale heffingen vormen een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. Deels dienen ze als algemeen dekkingsmiddel voor de gemeentelijke uitgaven, deels ter verrekening van de kosten van de specifieke dienstverlening. Wageningen kent de volgende lokale heffingen:

Ongebonden:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB)
- Hondenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Precariobelasting (bovengronds)
- Precariobelasting (voor kabels en leidingen)
- (Water)toeristenbelasting
- Reclamebelasting

Gebonden:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Leges
- Scheepvaartrechten
- Veergelden
- Begraafrechten
- Marktgelden

Voor diverse heffingen voert de gemeente een kwijtscheldingsbeleid voor de minima.

Belastinggrondslag

Jaarlijks stelt de gemeenteraad de tarieven voor de lokale heffingen vast in de belastingverordeningen. In de raadsvergadering van 26 november 2019 zijn de belastingverordeningen voor 2020 vastgesteld.

Na de raadsvergadering van 26 november 2019 is de volgende verordening voor 2020 gewijzigd:

- De verordening onroerende zaakbelastingen 2020 is op 10 februari 2020 door de raad gewijzigd, wegens aanpassing van de tarieven aan de waardeontwikkeling van de panden.

Belastingopbrengsten

De belastingopbrengsten per belasting zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Programma	Opbrengst (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Vershil 2020
1	Veergelden	657	726	504	-222
1	Parkeerbelasting	1.144	1.222	982	-240
2	Marktgelden	80	88	79	-9
2	Scheepvaartrechten	459	456	427	-29
3	Begraafrechten	535	401	485	85
4	Afvalstoffenheffing	4.055	4.473	4.470	-3
4	Rioolheffing	2.515	2.362	2.588	227
12	OZB	10.642	11.402	12.109	707
12	Hondenbelasting	170	183	168	-15
12	Toeristenbelastingen	185	228	209	-19
12	Precariobelastingen	1.587	1.606	1.526	-79
12	Reclamebelasting	97	119	117	-2
2, 3, 8, 9 en 11	Leges	1.869	1.813	2.783	970
Totaal		23.994	25.077	26.449	1.372

De totale werkelijke opbrengst is 5,5% hoger dan begroot. Tussen de diverse belastingen zijn positieve en negatieve verschillen in de resultaten. De afwijkingen boven de € 25.000 worden hieronder kort toegelicht.

Veergelden

Als gevolg van corona is het aantal overtochten in 2020 een stuk lager geweest dan waar rekening mee is gehouden in de begroting. Dit heeft gezorgd voor een incidenteel nadeel van € 222.000 op de opbrengsten bij het Lexkesveer.

Parkeerbelasting

Als gevolg van corona en bijbehorende maatregelen is er een incidenteel nadeel ontstaan van € 240.000 op de parkeeropbrengsten.

Scheepvaartrechten

Bij de opbrengsten in de haven zien we € 29.000 minder opbrengsten dan begroot. Dit heeft te maken met een kleinere veestapel en concurrentie van andere veevoederleveranciers en minder aan- en afvoer van minerale oliën, zand, grind en andere bouwmaterialen.

Begraafrechten

Er zijn dit jaar meer grafrechten afgekocht en er hebben, incidenteel, meer begrafenissen plaatsgevonden. Dit kan veroorzaakt zijn door de coronacrisis.

Rioolheffing

De Rioolheffing heeft € 227.000 meer opgebracht dan begroot, met name veroorzaakt door een toename van het aantal beslagen objecten.

OZB

Door de realisatie van enkele grote projecten hebben we meer OZB kunnen heffen dan begroot. Dit betreft onder andere de realisatie van enkele grote objecten en woningbouwprojecten, waaronder Kortenoord.

Precariobelasting

Bij de precariobelasting voor o.a. terrassen zien we € 74.000 minder inkomsten dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met het besluit om i.v.m. corona geen precariobelasting op te leggen voor de periode maart-december 2020

Leges

Het verschil aan inkomsten bij de leges van € 970.000 wordt met name verklaard door de hogere opbrengst bij de leges voor bouwvergunningen. Hier is € 1.103.000 meer ontvangen dan begroot. De opbrengst valt met name door een aantal grote bouwplannen hoger uit. Als voorbeeld kunnen genoemd worden de WUR, Hoge Steeg 2, (€ 315.000), Nieuw Kortenoord fase 2b en 3 (€ 434.000) en Sunflower bouwwerk Bronland 18 (€ 434.000), Costerweg 65 (€ 237.000) en Van Wijnen voor Bosweg (€ 245.000).

De overige legesbaten vallen door de coronacrisis € 133.000 lager uit. Door alle beperkingen zijn er met name minder reisdocumenten verstrekt en minder huwelijken gesloten.

Kwijtschelding

Op basis van een inkomen van 100% van de bijstandsnorm verleent de gemeente kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing (eerste set containers), de rioolheffing en de hondenbelasting (1e hond). Daarnaast kunnen inwoners in aanmerking komen voor een vergoeding voor de aanschaf van een nationaal paspoort, een zakenpaspoort, een reisdocument voor vluchtelingen, een reisdocument voor vreemdelingen of een Nederlandse identiteitskaart. De verleende kwijtscheldingen zagen er als volgt uit:

	Rekening 2019		Rekening 2020	
Onderdeel	Aantal huishoudens	Bedrag x € 1.000	Aantal huishoudens	Bedrag x € 1.000
Afvalstoffenheffing	989	201	892	186
Rioolheffing	995	116	900	100
Hondenbelasting	109	9	106	8
Paspoort / id-kaart etc.	55	3	22	1
Precariocompensatie	1296	100	1523	88

Kostendekkendheid heffingen

Sinds de begroting 2017 moet een onderbouwing gegeven worden van de mate van kostendekkendheid van de gebonden heffingen en de daarbij gehanteerde uitgangspunten. Uitgangspunt bij de heffingen in Wageningen is al jaren dat iedere heffing 100% kostendekkend is. Bij de afvalstoffen- en rioolheffing is dat bovendien inclusief de kosten van de kwijtschelding. We geven hieronder de onderbouwing.

Voor de overhead geldt het volgende: de directe uren worden verhoogd met een opslagpercentage. Het opslag-percentage wordt bepaald door de verhouding indirecte/directe kosten van de totale apparaatskosten. Dit percentage bedraagt 92%.

Opbrengst (x € 1.000)	Afvalstoffen- heffing	Riool- heffing	Veer- gelden	Begraaf- rechten	Markt- gelden	Scheepvaart- recht
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	4.284	2.175	663	359	110	386
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	652	1	85	20	0	4
Netto kosten taakveld	3.632	2.174	578	338	110	382
Overhead incl. (omslag) rente	329	299	362	147	20	45
BTW	712	115	0	0	0	0
Totaal toe te rekenen kosten	4.673	2.588	940	485	130	427
Opbrengst heffingen	4.470	2.588	504	485	79	427
Dekking	96%	100%	54%	100%	61%	100%

Voor de leges geldt wettelijk dat het totaal van de gehele verordening ten hoogste kostendekkend mag zijn. Hieronder geven we de kostendekkendheid per titel aan.

Volledige omschrijving per titel:

Titel 1: Algemene dienstverlening

Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning

Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Opbrengst (x € 1.000)	Titel 1	Titel 2	Titel 3
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	908	2.219	323
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	108		
Netto kosten taakveld	800	2.219	323
Overhead incl. (omslag) rente	627	194	258
BTW			
Totaal toe te rekenen kosten	1.427	2.413	580
Opbrengst heffingen	375	2.324	13
Dekking	26%	96%	2%

Belastingdruk

Er zijn verschillende organisaties die met regelmaat de ontwikkeling van de lokale lasten volgen. Een van de meest neutrale en consistente onderzoeken is het jaarlijkse onderzoek van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden).

Voor een meerpersoonshuishouden waarvan de bewoners tevens eigenaar van de woning zijn, komt Wageningen in de Atlas van de lokale lasten 2020 van het COELO binnen de provincie Gelderland op de 31e plaats. In de tabel zijn de woonlasten voor de eerste 31 gemeenten opgenomen.

Nr	Gemeente	€ per huishouden	Rangnummer landelijk
1	Aalten	573	1
2	Nijkerk	591	2
3	Overbetuwe	595	3
4	Nunspeet	613	10
5	Putten	646	20
6	Harderwijk	650	24
7	Oost Gelre	669	29
8	Ede	680	33
9	Epe	689	40
10	Druten	712	67
11	Zutphen	712	66
12	Elburg	721	74
13	Berg en Dal	737	94
14	Doetinchem	740	99
15	Arnhem	750	111
16	Wijchen	755	118
17	Rheden	758	122
18	Oude IJsselstreek	761	127
19	Duiven	765	136
20	Voorst	768	142
21	Nijmegen	777	158
22	Scherpenzeel	786	176
23	Westervoort	787	177
24	Bronckhorst	793	187
25	Tiel	794	189
26	Barneveld	796	191
27	Winterswijk	799	193
28	Zevenaar	802	203
29	Berkelland	806	209
30	Oldebroek	807	210
31	Wageningen	812	218

Ontwikkeling landelijk rangnummer

In onderstaande grafiek is de positie van Wageningen aangegeven op de landelijke ranglijst ten opzichte van de gemeente met de hoogste positie. Omdat het totale aantal gemeenten in Nederland langzaam afneemt, dalen hoge posities automatisch. Vanaf 2013 daalt Wageningen gestaag op de ranglijst, zowel in Gelderland als landelijk. In 2017 en 2018 vond een kleine stijging van het rangnummer van Wageningen plaats. In 2019 is de positie van Wageningen op de ranglijst gedaald. In 2020 heeft een stijging plaatsgevonden van de woonlastenpositie van Wageningen.

